

Sygn. akt III RC 396/17

POSTANOWIENIE

Dnia 22 grudnia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Elblągu w III Wydziale Rodzinnym i Nieletnich

w następującym składzie :

Przewodniczący : SSR Anna Nowosielska

Protokolant : sekr. sąd. Małgorzata Baur

po rozpoznaniu w dniu 22 grudnia 2017 roku w Elblągu , na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniej A. W. zastępowanej przez matkę M. I.

przeciwko K. W.

o podwyższenie alimentów

postanawia :

oddalić zarzut pozwanego dotyczący braku jurysdykcji krajowej .

Sygn. akt III RC 396/17

UZASADNIENIE

Dnia 10 lipca 2017 roku M. I. , działając w imieniu małoletniej córki A. W. , złożyła pozew , w którym domagała się podwyższenia alimentów na rzecz małoletniej z kwot po 200 złotych miesięcznie do kwot po 1000 złotych miesięcznie , płatnych do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki , do dnia 10 każdego miesiąca , wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia w terminie płatności którejkolwiek z rat . W pozwie wskazała adres zamieszkania w E. przy ul. (...) , zaś adres pozwanego : (...) gmina E. (wezwanie i zobowiązanie zostało odebrane przez T. W.) .

Pozwany na rozprawie , wyznaczonej na dzień 17 listopada 2017 roku , będąc reprezentowany przez adwokata J. M. , złożył pismo procesowe zatytułowane : „Odpowiedź na pozew” wraz z załącznikami , w którym także był wskazany adres jego zamieszkania , tożsamy z podanym w pozwie . Nadto we wskazanym piśmie odniósł się do żądania merytorycznie , które podtrzymał na rozprawie .

W toku wskazanej rozprawy (na której nie była obecna przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki) pozwany wyjaśniał , że pracuje w Norwegii , gdzie również wynajmuje od pracodawcy mieszkanie , nadto zamieszkuje tam również małoletnia powódka (wraz z matką) , która uczęszczała do przedszkola , zaś obecnie do szkoły .

Pismem procesowym , złożonym do akt sprawy dnia 29 listopada 2017 roku pełnomocnik powódki przedstawił jej stanowisko i informacje z tym związane , które zostało także doręczone pełnomocnikowi pozwanego .

Pełnomocnik pozwanego pismem procesowym złożonym do akt sprawy dnia 11 grudnia 2017 roku podniósł zarzut braku jurysdykcji krajowej i domagał się odrzucenia pozwu . Argumentację poparł tym , że przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki sygnalizowała pozwanemu zamiar powrotu do Polski , co – jego zdaniem – uzasadniałoby prowadzenie sprawy przed sądem polskim . Wskazywał , że wszystkie strony postępowania posiadają miejsce zamieszkania oraz zwykłego pobytu na terenie Królestwa Norwegii , stąd – w świetle przywołanych w interpretacji przepisów Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 roku w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych - wyłączone jest zastosowanie

przepisów kpc . Przywołał także interpretację przepisu art. 69 wskazanego Rozporządzenia oraz wyrok Trybunału Sprawiedliwości o sygn. akt C – 184/14 z 16 lipca 2015 roku .

Pełnomocnik powódki w piśmie procesowym , złożonym do akt sprawy dnia 20 grudnia 2017 roku , domagał się oddalenia wniosku o odrzucenie pozwu , wskazując na uchylenie przywołanego przez pełnomocnika pozwanego Rozporządzenia , nadto wskazywał na uregulowania Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 12 grudnia 2012 roku i w konsekwencji spóźnienie zarzutu .

Na rozprawie dnia 22 grudnia 2017 roku pełnomocnik pozwanego podtrzymał dotychczasowe stanowisko w zakresie podniesionego zarzutu formalnego , z kolei pełnomocnik powódki domagał się jego oddalenia , bowiem zarzut powyższy nie został podniesiony przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy , nadto wskazał , że Sąd powinien ustalić umowy łączące Polskę z Norwegią .

Sąd ustalił i zważył , co następuje :

Poza sporem pozostawała okoliczność , że w dacie składania pozwu obie strony postępowania zamieszkiwały w Norwegii . Z pewnością fakt ten był znany pozwanemu w sytuacji , kiedy wyjaśniał , że do lutego 2017 roku strony wspólnie zamieszkiwały , nadto jego pełnomocnik domagał się przedstawienia wszystkich świadczeń otrzymywanych przez przedstawicielkę ustawową małoletniej powódki na tę ostatnią . Skoro tak , to – w ocenie Sądu – podniesiony zarzut podlegał oddaleniu jako spóźniony .

Zgodnie z treścią przepisu art. 15 §1 kpc , Sąd właściwy w chwili wniesienia pozwu pozostaje właściwy aż do ukończenia postępowania , choćby podstawy właściwości zmieniły się w toku sprawy . Przepis art. 1097 §1 kpc stanowi , że jurysdykcja krajowa istniejąca w chwili wszczęcia postępowania trwa nadal , choćby jej podstawy odpadły w toku postępowania . Przepis art. 1099 § 1 kpc zdanie pierwsze stanowi , że brak jurysdykcji krajowej sąd bierze pod rozwagę z urzędu w każdym stanie sprawy . Zgodnie zaś z dyspozycją przepisu art. 222 kpc , oddalając zarzuty , których uwzględnienie uzasadniałoby odrzucenie pozwu , sąd wyda oddzielne postanowienie i może wstrzymać dalsze rozpoznanie sprawy , aż do uprawomocnienia się tego postanowienia .

W pierwszej kolejności wskazać należy , że pełnomocnicy stron pozostawali w błędzie co do aktu prawnego , który miał mieć zastosowanie w przedmiotowej sprawie . Bez wątplenia pełnomocnik pozwanego rację miał w części , w której wskazał , że przepisy Kpc nie znajdują zastosowania w zakresie uregulowanym postanowieniami konwencji międzynarodowych , których Polska i Norwegia są stronami (co jest usankcjonowane przepisem art. 91 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997 roku , opublikowanej w Dz.U. z 1997 roku , Nr 78 , poz. 483 , z późn. zm.) . Należy wskazać , że przywołane w pismach procesowych stron Rozporządzenia dotyczą państw – członków Unii Europejskiej (do której Królestwo Norwegii nie przystąpiło) . Wskazywany przez pełnomocnika pozwanego przepis art. 69 Rozporządzenia Rady (WE) Nr 44/2001 dotyczy relacji pomiędzy w/w aktem prawnym a międzynarodowymi konwencjami i umowami dwustronnymi lub wielostronnymi w dziedzinie zobowiązań alimentacyjnych , których stronami są państwa członkowskie z jednej strony i Szwecja , Dania , Finlandia , Islandia i Norwegia z drugiej strony , celem zastosowania korzystniejszych zasad niż we wskazanym rozporządzeniu . Nadto podnieść wypada , że zgodnie z art. 68 ust. 1 Rozporządzenia Rady (WE) Nr 4/2009 z dnia 18 grudnia 2008 roku w sprawie jurysdykcji , prawa właściwego , uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych (opublikowanego w Dz.U.UE. L. 2009.7.1 , z późn. zm.) , wymienione przez pełnomocnika powoda Rozporządzenie (WE) Nr 44/2001 zostało zastąpione przywołanym Rozporządzeniem Rady (WE) Nr 4/2009 .

W drugiej kolejności podnieść wypada , że aktem prawnym , regulującym sprawy alimentacyjne między obywatelami polskimi zamieszkałymi m. in. w Norwegii jest Konwencja o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych , podpisana w L. dnia 30 października 2007 roku (opublikowana w Dz. U. UE. L.10.6.2009) , która także w swej treści uwzględniła przywołane przez pełnomocnika pozwanego Rozporządzenie Rady (WE) nr 22/2001 .

Przepisy art. 2 – 31 dotyczą m. in. jurysdykcji sądowej . Na gruncie przedmiotowej sprawy pozwany miał rację o tyle , że zgodnie z przepisami wskazanymi wyżej , jurysdykcję ma sąd państwa , w którym pozwany lub powód (uprawniony do alimentów) ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu . Bez wątplenia pozwany miał możliwość podniesienia takiego zarzutu , zanim wdał się w spór , bowiem posiadał wiedzę w zakresie miejsca pobytu małoletniej powódki (i jej matki) , z którymi zamieszkiwał wspólnie do lutego 2017 roku . Pozew został odebrany przez osobę zamieszkującą pod adresem podanym przez pozwanego dnia 20 września 2017 roku , zatem pozwany miał odpowiednią ilość czasu , celem przygotowania się i ewentualnego podniesienia stosownego zarzutu . Potwierdzeniem powyższego jest także złożenie na rozprawie dnia 17 listopada 2017 roku obszernego pisma procesowego wraz z załącznikami . Należy także wspomnieć , że także na wskazanej rozprawie pozwany nie podniósł takiego zarzutu (będąc reprezentowanym przez pełnomocnika fachowego) a zajął merytoryczne stanowisko w sprawie .

W tej sytuacji Sąd był związany treścią przepisu art. 24 Konwencji , zgodnie z którym , jeżeli sąd państwa związanego niniejszą konwencją nie ma jurysdykcji na podstawie innych przepisów niniejszej konwencji (co miało miejsce w przedmiotowej sprawie) , uzyskuje on jurysdykcję , jeżeli pozwany przed sądem tym wda się w spór . Wyłączono spod tej zasady sytuacje , w których pozwany wdaje się w spór w celu podniesienia zarzutu braku jurysdykcji lub jeżeli zachodzi jurysdykcja wyłączna (opisana w przepisie art. 22 Konwencji , który nie dotyczy kwestii objętych przedmiotem niniejszego postępowania) .

Biorąc powyższe okoliczności pod uwagę , w ocenie Sądu , właściwość sądu polskiego w kwestii dotyczącej podwyższenia świadczeń alimentacyjnych na rzecz małoletniej A. W. nastąpiła w wyniku tzw. prorogacji jurysdykcji , co wynika z powyższych unormowań, stąd , na podstawie przepisu art 222 kpc w zw. z art 1099 kpc – a contrario , postanowiono o oddaleniu zarzutu zgłoszonego przez pozwanego co do braku jurysdykcji krajowej w przedmiotowej sprawie .